

De oehoe *Bubo bubo*

In Nederland

in 2023

jaarverslag 2023

Oehoewerkgroep Nederland

OWN

Colofon

© Stichting Oehoewerkgroep Nederland (OWN), december 2023

Tekst en samenstelling:

Gejo Wassink

Contactadres:

Gejo Wassink
Europaweg 40a
7137 HN
Lievelede

☎ 0544 467034

✉ info@oehoewerkgroep.nl

🌐 www.oehoewerkgroep.nl

Bestuurssamenstelling:

Scipio van Lierop (Voorzitter)
Gejo Wassink (Secretaris/Penningmeester)
Roelof Speelman (Bestuurslid)
Richard Speelman (Bestuurslid)

Fotografie

Fotografen worden genoemd bij de foto's
Voorpagina: Gejo Wassink

Nieuwe begunstigers kunnen hun
adresgegevens mailen naar :

info@oehoewerkgroep.nl

De bijdrage (minimaal € 10,-) kan
worden overgemaakt op rek.

NL81 SNSB 0925779504

BIC : SNSB NL2A

**tnv. Penningmeester OWN
te Lievelede.**

**Begunstigers die € 17,50 of meer
doneren ontvangen gratis het
blad 'UILEN'**

Wijze van citeren: Wassink G.J. 2023. De Oehoe *Bubo bubo* in Nederland in 2023.
Jaarverslag Stichting Oehoewerkgroep Nederland (OWN) 2023.

De Oehoe *Bubo bubo* in Nederland in 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Methode.....	4
Resultaten	5
Aantallen en verspreiding in Nederland	5
Biotopen en nestplaatsen	7
Eieren en broedbegin.....	9
Jongen.....	10
Mislukte broedsels.....	11
Meetresultaten	14
Dode Oehoes	15
Waarnemingen buiten de bekende broedplaatsen	16
Ontsnapte Oehoes in 2023.....	18
Geringde Oehoes in 2023	19
Dankwoord	20
Bijlage 1. Nederlandse literatuur betreffende de Oehoe	21

Tijdens het ringen valt soms op dat er iets aan de hand is met een oog van een jonge oehoe. Achterhoek mei 2023

(Gejo Wassink)

Inleiding

De oehoewerkgroep is steeds meer veranderd van een actieve ‘zoekgroep’ naar een werkgroep met een meer coördinerende rol. De tijd dat oehoes zich vestigden in gebieden zoals groeves, voormalige vuilstortplaatsen en hellingbossen of andere hoogteverschillen in het landschap is voorbij. Oehoes verschijnen nu in allerlei grotere bosgebieden. De nieuwe oehoeterritoria worden ook niet meer voornamelijk ontdekt door onderzoekers van de oehoewerkgroep. De klus om het landelijk beeld compleet te krijgen wordt jaarlijks lastiger met het nog steeds groeiende aantal reuzenuilen.

Methode

Zoals in de inleiding al genoemd, is het voor onderzoekers van de oehoewerkgroep niet mogelijk om geheel Nederland te inventariseren. Oehoes verschijnen immers niet meer alleen op bijzondere plekken zoals vuilstortplaatsen, hellingen en groeves. De meeste informatie over nieuwe territoria komt dan ook van ‘buiten de oehoewerkgroep’. Zo zijn er inmiddels initiatieven ontstaan van plaatselijke vogelwerkgroepen die speciale oehoetellingen organiseren. Bijvoorbeeld Vogelwerkgroep de Kempen in Brabant, die al enkele jaren gericht hun hele werkgebied met succes inventariseert op de Oehoe. Ook in Twente, Zuid-Limburg en Midden en Noord Limburg hebben zich vogelaars gemobiliseerd en houden inventarisaties speciaal gericht op de reuzenuilen. Ook elders in het land ontstaan kleine groepjes vogelaars die elkaar via whatsapp voortdurend op de hoogte houden over de oehoeactiviteiten in hun werkgebied.

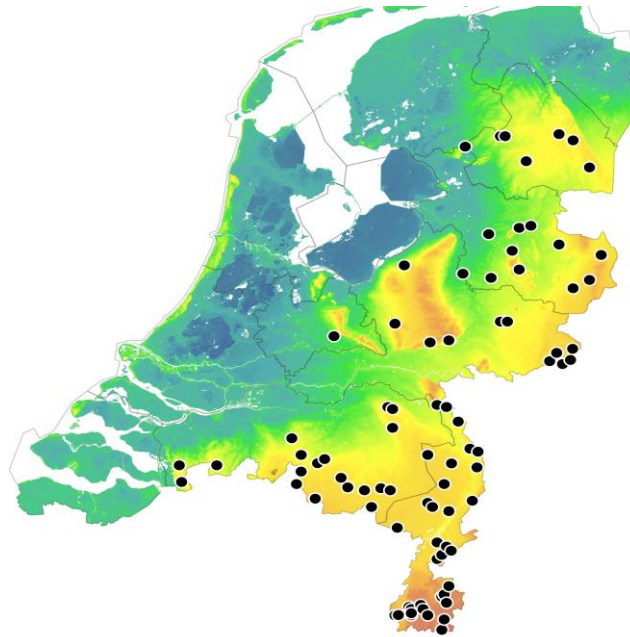
Een belangrijke bron van waarnemingen is ook waarnemingen.nl. Vaak worden daar oehoe waarnemingen onder embargo geplaatst. De oehoewerkgroep krijgt geen inzage in die verborgen waarnemingen. Maar door de waarnemers direct te benaderen komen we vaak weer nieuwe territoria op het spoor. Als het nodig is gaat een vrijwilliger van de oehoewerkgroep ter plekke poolshoogte nemen.

Aan de oehoewerkgroep de taak om van al deze waarnemers jaarlijks alle data boven water te krijgen en toe te voegen aan de landelijke database.

Aan het einde van het seizoen worden door een vrijwilliger van de Oehoewerkgroep alle territorium gerelateerde waarnemingen verwerkt in het nestkaarten project van Sovon.

Voor het vaststellen van een territorium zijn door de Oehoewerkgroep en Sovon vaste richtlijnen opgesteld. De kern hiervan is:

Bij territorium indicerende waarnemingen (meestal roepende vogels) zijn minstens twee waarnemingen nodig in de periode januari-juli die minstens 10 dagen uit elkaar liggen en waarvan minstens één tussen de datumgrenzen (15 januari- 20 juni). Dit omdat rondzwervende jongere, niet-broedende, vogels ook kunnen roepen.

Afbeelding 1. Verspreiding in 2023(84 territoria)

Resultaten

Aantallen en verspreiding in Nederland

Er zijn 84 oehoeterritoria vastgesteld in 2023. Dat zijn er 16 meer t.o.v. 2022. Op 23 plekken zijn dit jaar nieuwvestigingen geconstateerd. Op 3 locaties werden weer oehoes vastgesteld na één of meerdere jaren van afwezigheid. In 10 gebieden waren de oehoes verdwenen. Per saldo dus een toename van 16 territoria.

De toename per provincie bedroeg achtereenvolgens: Limburg 10, Noord Brabant 7 en Overijssel 2. Daarnaast werd voor het eerst een territorium vastgesteld in Utrecht. In Drenthe bleef de stand gelijk. In Gelderland werden 3 territoria minder vastgesteld dan in 2022 en in Friesland werden geen territoriale oehoes meer waargenomen.

In totaal werden in 23 geheel nieuwe gebieden oehoes vastgesteld. Daarnaast verschenen op 3 plekken oehoes waar ze jarenlang niet meer werden waargenomen. In 10 gebieden waar vorig jaar nog wel een territorium werd vastgesteld, vonden we dit jaar niets meer. Onderaan de streep gaat het dan om een toename met 16 territoria t.o.v. vorig jaar (2022).

Wat de territoria betreft zijn er wel een paar die op basis van de minimale eisen zijn vastgesteld. Zo zijn er op enkele plekken territoria gerekend op basis van 2 territorium indicerende waarnemingen die 10 dagen of meer uit elkaar lagen. Volgens de criteria is er dan sprake van een territorium. Maar bij enkele locaties werden daarna geen Oehoes meer gehoord (Of...er werd niet meer geluisterd of gezocht). We houden echter de criteria die met Sovon zijn vastgelegd aan.

jaar	limburg	Gelderland	Brabant	Overijssel	Drenthe	Groningen	N-Holland	Zeeland	Friesland	Utrecht	totaal
1997	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
1998	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
1999	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
2000	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
2001	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
2002	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
2003	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
2004	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0	7
2005	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6
2006	4	1	1	0	0	0	0	0	0	0	6
2007	4	2	1	0	0	0	0	0	0	0	7
2008	4	2	1	0	0	0	0	0	0	0	7
2009	5	2	1	0	0	0	0	0	0	0	8
2010	5	2	1	1	0	0	0	0	0	0	9
2011	5	1	2	1	0	0	0	0	0	0	9
2012	8	1	1	1	0	0	0	0	0	0	11
2013	12	1	2	1	0	0	0	0	0	0	16
2014	16	1	3	1	0	0	0	0	0	0	21
2015	14	1	2	1	0	0	0	0	0	0	18
2016	11	3	2	1	0	0	0	0	0	0	17
2017	12	5	4	1	0	0	0	0	0	0	22
2018	18	5	4	3	0	0	0	0	0	0	30
2019	18	7	6	7	1	0	0	0	0	0	39
2020	19	9	7	6	3	1	1	0	0	0	46
2021	23	9	8	8	4	0	1	1	0	0	54
2022	25	14	12	9	7	0	0	0	1	0	68
2023	35	11	19	11	7	0	0	0	0	1	84

Tabel 1. Aantal territoria per provincie per jaar.

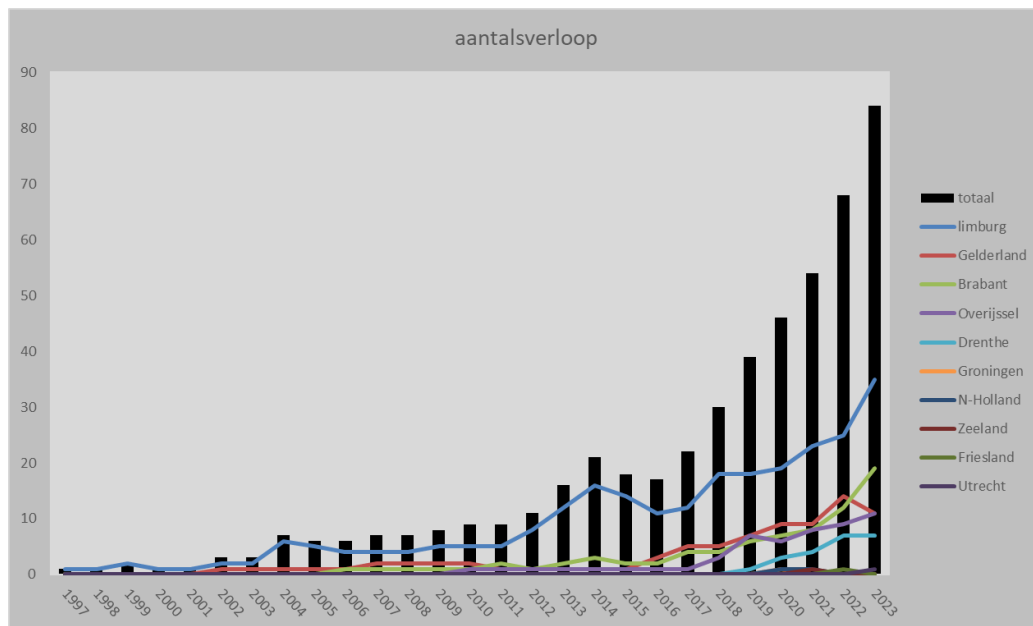
Enkele territoria waarvan het nest of middelpunt van het broedgebied net over de Duitse grens lagen zijn ook meegerekend. De groeve of het bosje waar het dan om gaat grenst dan wel direct aan onze landsgrens, of overlapt de landsgrens. Bovendien zijn er bij deze grensterritoria veelal ook voldoende waarnemingen aan de Nederlandse kant van de grens bekend of zaten de oehoes in het verleden op Nederlands grondgebied..

*Een opvliegende oehoe tijdens een ringbezoek. Hier achtervolgd door een spreeuw.
(Gejo Wassink)*

Nog steeds beperkt zich de verspreiding tot de hogere zandgronden in het oosten van Nederland. Voorsnog zijn er geen vestigingen van Europese oehoes bekend in het lage, westelijke deel van ons land. Op de zandgronden vindt een verdichting plaats. De toename in 2023 komt vooral op rekening van de provincies Limburg en Noord Brabant. In Gelderland is vreemd genoeg een afname geconstateerd. Bij Winterswijk werden in twee gebieden geen oehoes meer gehoord en ook bij Doetinchem werden geen waarnemingen meer gedaan.

Grafiek 1. Aantalsontwikkeling in Nederland

Biotopen en nestplaatsen

Biotopen

De periode waarin oehoes voornamelijk in steengroeves of zandgroeves voorkwamen ligt al lang achter ons. De nieuwvestigingen vinden bijna allemaal plaats in grotere bosgebieden (veelal 3 km² of groter). Ruim 70% van alle territoria is vastgesteld in bos (waarvan 2,4% in hellingbos).

Een kleine 20% is gevestigd in steen- (12%) en zandgroeves (7,2%).

Kleinere aantallen oehoes zijn verder gevonden bij natte zandwinningen, voormalige vuilstorten en op industrieterreinen.

biotoop	aantal territoria	%
bos	58	69,0
steengroeve	10	11,9
zandgroeve	6	7,1
natte zandwinning	3	3,6
vuilstort	3	3,6
hellingbos	2	2,4
industrieterrein	2	2,4
totaal	84	100,0

Tabel 2. Habitats van bezette territoria in 2023

Nestlocaties

In 2023 zijn 49 nesten ontdekt. Binnen de verschillende biotopen werd er grofweg gebroed op een zevental verschillende soorten nestplaatsen. Bijna de helft van het aantal oehoes koos een oud roofvogelnest uit en nog eens ruim 16% broedde in nestkisten of plastic hondenmanden in bomen. Zo'n 22% werd gevonden op richels of in hopen van steile groevewanden. In kleinere aantallen werd er gebroed op technische installaties of silo's, op de bosbodem of op een zandheuvel.

biotoop	plaats	aantal	%
bos	roofvogelnest	24	49,0
bos, zandgroeve, vuilstort	nestkist	6	12,2
bos	hondenmand	2	4,1
bos	bosbodem	2	4,1
groeve	steilwand	11	22,4
zandwinning(nat)/industrie	technische installatie	3	6,1
industrie	zandheuvel	1	2,0
totaal		49	100,0

Tabel 3. Nestlocaties van Nederlandse oehoes in 2023.

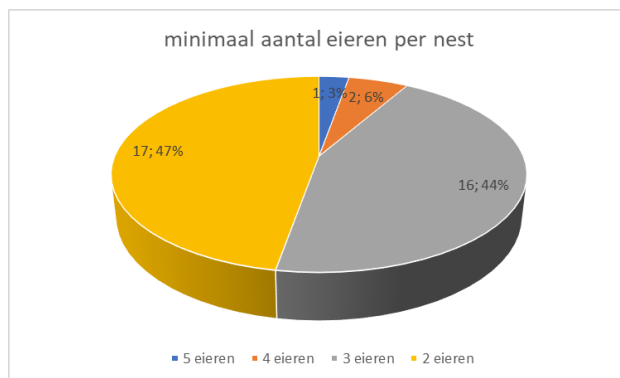

Eieren en broedbegin

Het exacte aantal eieren is meestal niet bekend. In 2023 is van 36 nesten het minimum aantal eieren bekend geworden. Het aantal eieren is gelijkgesteld aan het aantal jongen in het nest + eventuele niet uitgekomen eieren. Enkele nesten waar in een laat stadium slechts 1 jong werd gezien, zijn niet in de berekening meegenomen omdat de kans te groot is dat er met een eventueel tweede ei iets is gebeurd tijdens het seizoen.

In totaal telden we zo **95 eieren bij deze 36 nesten**; een gemiddelde van **2,6 per nest**. Dat is vergelijkbaar met vorig jaar, maar iets lager dan we de afgelopen jaren gewend waren. In 2010 was het 3,16 maar daarna meestal beneden de 3 (2011: 2,8 2012: 2,7 2013: 2,5 2014: 3,2 2015: 2,6 2016: 2,7 2017: 2,7 2018: 2,7 2019: 2,9 2020: 2,7 2021: 3,0 2022: 2,5).

De meeste Oehoes legden twee (47 %) of 3 (44%) eieren. Van twee nesten is bekend geworden dat er 4 eieren werden gelegd (6%). In Overijssel werd middels een wildcamera vastgesteld dat er in een nestkist maar liefst 5 eieren werden gelegd. Slechts 2 eieren hiervan resulteerden in ringbare jongen. Een vijflegsels is door ons slechts 2x eerder vastgesteld in Limburg en over de grens bij Coesfelt.

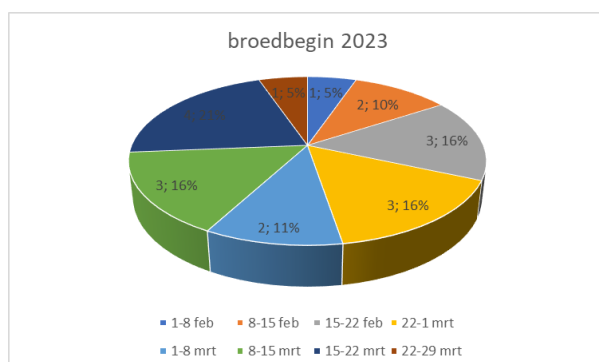

Grafiek 2. Verdeling van het minimaal aantal gelegde eieren in 2023. In totaal minimaal 95 eieren bij 36 nesten. Gemiddeld 2,6 per nest. De meeste oehoes legden 2 of 3 eieren.

Van 19 nesten is het broedbegin berekend. Dat is exclusief de data uit Zuid-Limburg die eind 2023 nog niet waren ingeleverd. De leeftijd van de jongen werd vastgesteld door de vleugelmaat te nemen. Bij de berekening werd verder uitgegaan van een broedduur van 34 dagen.

Het gemiddelde **broedbegin was 1 maart** (spreiding 6 februari – 28 maart en mediaan 1 maart.). Dat is iets later dan vorig jaar toen 26 februari werd begonnen.

Er zijn 4 broedsels na 15 maart gestart (16,17, 19 en 28 maart). Het is goed denkbaar dat het hierbij gaat om vervollegsels, nadat eerdere broedsels zijn mislukt.

Grafiek 3. Broedbegin van 19 verschillende Oehoes in 2023 (exclusief gegevens uit Zuid-Limburg die eind december nog niet waren aangeleverd). 53 % begon in de periode van half februari t/m half maart..

Jongen

Broedsucces

Binnen de 84 territoria zijn 49 nesten daadwerkelijk gevonden. Van 40 nesten is het aantal jongen op de ringbare leeftijd bekend. Van 2 broedsels is het aantal jongen onbekend, omdat het pas laat in het seizoen werd ontdekt en er minimaal een jong rond vloog. Zeven andere nesten zijn mislukt. In totaal zijn 94 jongen opgemerkt.

Per geslaagd broedsel waren er 2,4 jongen op de ringbare leeftijd. Dat is iets hoger dan vorig jaar, maar lager dan het langjarige gemiddelde in de periode 2002-2023 (2,6 jongen per geslaagd broedsel).

Inclusief de mislukte broedsels waren er precies 2 jongen per nest.

Delen we het aantal jongen (94) door het totaal aantal territoria (84), dan waren er 1,1 jongen per territorium. Maar dat is geen reëel beeld, omdat er veel nesten simpelweg niet gevonden zijn. Ook is er lang niet overal intensief gezocht naar nesten.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
aantal bezet	3	3	7	6	6	7	7	8	9	8	11	16	21	18	17	22	30	39	46	54	68	84	
geslaagd; aant. Juv. Bekend	3	2	5	5	4	6	4	3	4	5	6	8	11	12	12	12	13	24	29	31	34	40	
mislukt	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	2	2	2	1	1	1	8	2	2	6	7	7	
jong aantal onbekend																2			2	1	3	1	2
geen nestvondst	0	1	2	1	2	1	3	2	3	3	3	6	8	5	4	7	9	11	14	14	25	35	
jongen geboren	9	3	13	17	10	14	10	8	11	13	14	20	36	25	35	35	34	69	67	82	76	94	
gem. per territorium	3,0	1,0	1,9	2,8	1,7	2,0	1,4	1,0	1,2	1,6	1,3	1,3	1,7	1,4	2,1	1,6	1,1	1,8	1,5	1,5	1,1	1,1	
gem. per gesl. Brsl.	3,0	1,5	2,6	3,4	2,5	2,3	2,5	2,7	2,8	2,6	2,3	2,5	3,3	2,1	2,9	2,9	2,6	2,9	2,3	2,6	2,2	2,4	
incl. mislukt	3,0	1,5	2,6	3,4	2,5	2,3	2,5	1,3	1,8	2,6	1,8	2,0	2,8	1,9	2,7	2,7	1,6	2,7	2,2	2,2	1,9	2,0	

Tabel 4. Aantal jongen per jaar

De verdeling van de jongen was als volgt: 2 nesten met 4 jongen, 14 nesten met 3 jongen, 20 nesten met 2 jongen en 4 nesten met 1 jong. Het gaat om het aantal jongen op de ringbare leeftijd. In enkele gevallen waren er eerst meer jongen die tijdens de rit zijn verdwenen.

*Jonge oehoes die uit roofvogelnesten springen verblijven vaak nog enkele weken op de bosbodem.
(Gejo Wassink).*

In totaal mislukten 7 van de 49 gevonden nesten (14,3 %). Dat is iets lager in vergelijking met vorig jaar (2022: 16,7% mislukt) maar hoger dan het misluktingspercentage van de afgelopen 10 jaar (13,6%).

Bij alle mislukte broedsels werden in het vroege voorjaar broedende oehoes op een nest gezien. Bij latere controles lagen er dan niet uitgekomen eieren in het nest. De oorzaak voor het mislukken is vaak onbekend.

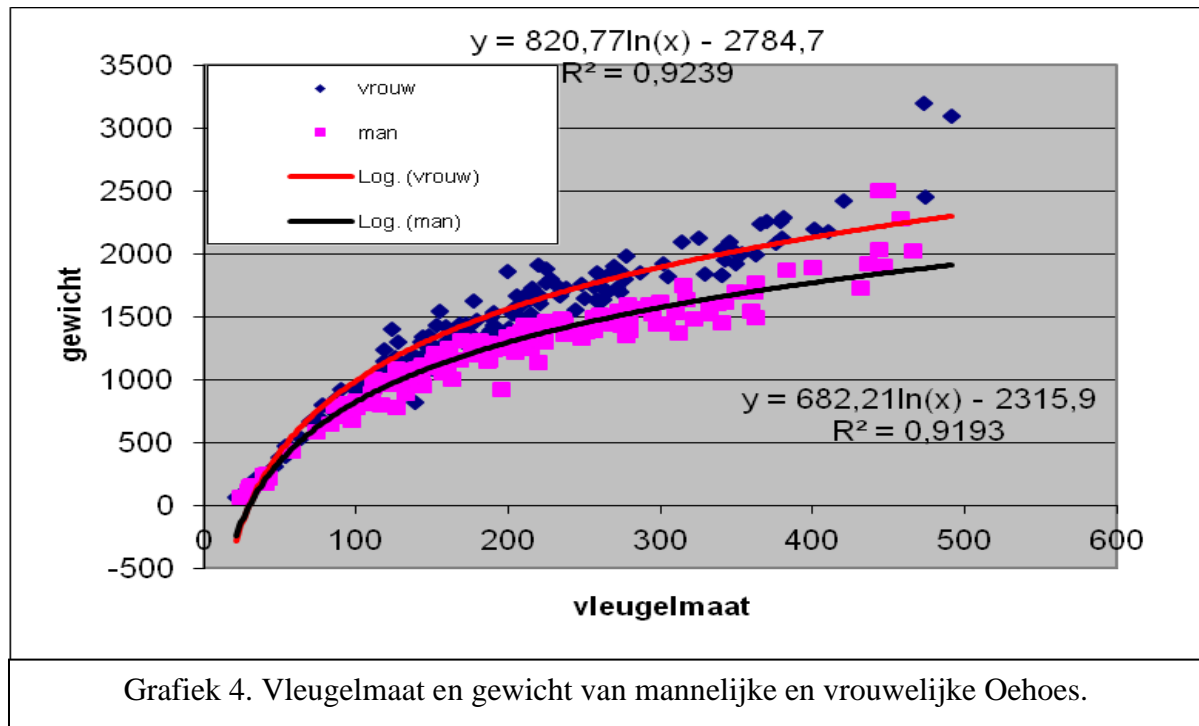
Het bekende nest in de steengroeve bij Winterswijk. Van achter een kijkscherm kun je hier ongestoord de oehoes bekijken. (Gejo Wassink)

Meetresultaten

Er zijn dit jaar geen nesten gevonden waarvan we de leeftijd van de jongen exact hebben kunnen vaststellen door webcamobservatie of het vinden van nesten waar de jongen net waren uitgekomen. We komen dan ook nooit meer bij nesten voor april. Onderstaande grafiek en tekst zijn dan ook gelijk aan die van vorige jaren.

Van de jongen werden vleugelmaat en gewicht gemeten, alsmede de lengte van handpen 8.

Vanaf een leeftijd van 23 dagen waren de vrouwtjes die we gemeten hebben steeds zwaarder dan een kilo. Mannetjes wegen dan minder; tussen de 800 en 860 gram. Het onderscheid hebben we gemaakt op basis van jongen die we op late leeftijd hebben terug gevangen en waarvan het geslacht op basis van gewicht duidelijk was, maar ook door de jongen binnen een nest met elkaar te vergelijken. Hierbij gaan we ervan uit dat Oehoes van 7 weken oud die zwaarder zijn dan 1800 gram vrouwtjes zijn (mannetjes zijn dan nog geen 1600 gram).

Voorbeeld: Bij een nest met twee jongen waarvan de eerste met een vleugelmaat van 240 mm (38 dg. oud) en een gewicht van 1369 gram, en de tweede een vleugel van 223 mm (37 dg.) en een gewicht van 1705 gram, gaan we ervan uit dat de eerste een mannetje was en de tweede een vrouw. Doordat we dergelijke Oehoes soms ook al hadden gemeten op jongere leeftijd, kunnen we middels computermodellen berekeningen maken voor alle leeftijden, vleugelmaten en gewichten. Omdat er gewerkt wordt met aannames zoals uit het bovenstaande voorbeeld, moeten we echter opmerken dat het geen 100% zekerheid oplevert. Voor meer betrouwbaarheid is het zaak in de toekomst te blijven meten en wegen.

Dode Oehoes

plaats	provinc	dag	maand	jaar	leeftijd	oorzaak	omschrijving
Nijswiller a	Lim	12	4	2023	jong	gevallen	2 dode pullen uit nest gevallen.
Ulicooten	NB	11	10	2023	3kj	onbekend	Dood. Op de buik met gespreide vleugels. Fot op waarneming.nl Rui nog niet voltooid.
Maastricht a	Lim	12	4	2023	ad	onbekend	Man dood gevonden. V nog wel aanwezig.
Maastricht b	Lim	31	5	2023	jong	predatie	Alle 4 jongen na het uitvliegen gepredeerd. Predator onbekend.
Winterswijk b	GL	20	4	2023	ad	prikkeldraad	Oehoe uit prikkeldraad gehaald. Heeft het niet overleefd. Ws. vrouw.
Arnhem	GL	19	7	2023	ad	ruitslachtoffer?	1 dood ex. Enkele ruicontrasten dus adult
Wildervank	GR	18	9	2023	1 kj	verkeer	Verkeerslachtoffer. Nog geen ruicontrasten. Dus zwerfend jong van dit jaar.
Almkertk	NB	23	5	2023	2 kj	verkeer	Platgereden oehoe. Geen ruicontrast, smalle bandering: 2kj
Veldhoven	NB	9	8	2023	3 kj	verkeer	aangereden. Veren dicht bij lichaam geruid. 3 kj.
Schajk	NB	11	7	2023	3KJ	verkeer	dode oehoe langs de weg. Alleen enkele veren tegen het lichaam geruid.
Geleen	Lim	10	2	2023	ad	verkeer	Langs de weg, verkeerslachtoffer.
Vorden b	GL	17	4	2023	ad	verkeer	Treinslachtoffer. Gemeld bij vogelopvang. Was mannetje. Geringd in mei 2018 bij Hengelo.
Eindhoven	NB	2	5	2023	ad	verkeer	verkeerslachtoffer
Reuver	Lim	17	3	2023	ad	verkeer	Verkeerslachtoffer ongeringd
Winterswijk	GL	27	6	2023	ad	verkeer	Dode oehoe met duif in de poten langs de weg.
Odoorn	DR	9	9	2023	jong	verzwakt	Dit jong was verzwakt gevonden en naar vogelopvang gebracht. Helaas heeft hij het niet gered.
Weert	Lim	23	6	2023	jong	ziek	Groot, ziek jong onder haviknest. Later dood. Vogelgriep als oorzaak. Aantal jongen onbekend.

Tabel 2. Doodgevonden Oehoes in 2023

In 2023 werden 17 dode oehoes gevonden. Vier meldingen betrof dode jongen vlakbij of onder de nesten. Opvallend is dat voor het eerst in ons land bij een van deze dode jongen vogelgriep werd geconstateerd.

Maar liefst 9 oehoes werden slachtoffer van het verkeer (inclusief treinverkeer). Verder was er nog een prikkeldraadslachtoffer en werd een dode oehoe gevonden die hoogstwaarschijnlijk tegen de ruiten van een hoog gebouw was gevlogen.

Uitgevlogen oehoe in beukenbos

(Gejo Wassink)

Waarnemingen buiten de bekende broedplaatsen

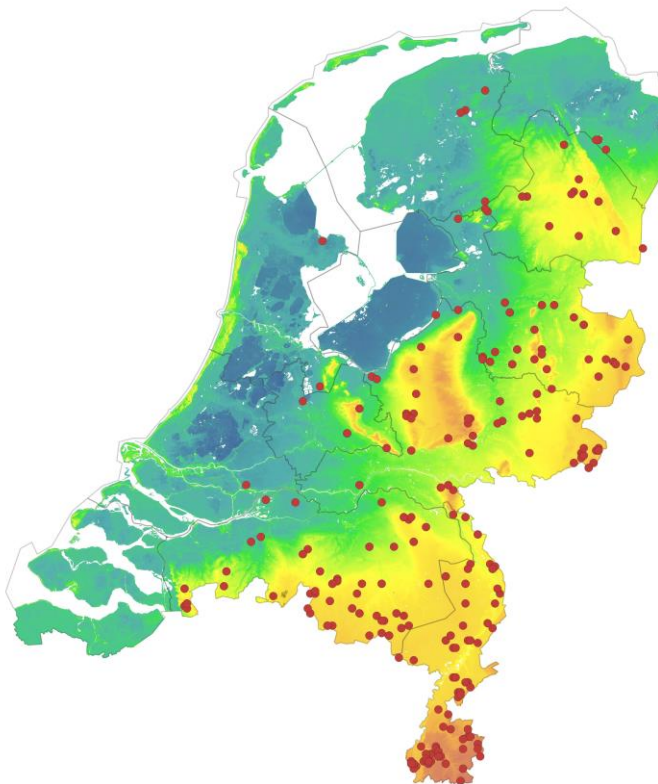
Er worden steeds vaker oehoes gezien in ons land; ook door wandelaars die niet zijn aangesloten bij een vogelwerkgroep o.i.d.. Buiten de broedgebieden werden er in 2023 120 oehoe waarnemingen doorgegeven, afkomstig van een slordige 85 locaties. In de gehele oostelijke helft van ons land kun je tegenwoordig oehoes aantreffen, veelal in de wat grotere bosgebieden.

Al deze waarnemingen werden ruim buiten bekende broedplekken gedaan. Omdat oehoes echter wel tot 7 km. van de nestplaats kunnen jagen, zal een deel van de waarnemingen misschien toch betrekking hebben op broedvogels. Ook zitten er de nodige waarnemingen tussen van oehoes in dorpen. Soms wordt er bij vermeld dat de uil vrij tam was. Iedereen kan zelf wel aanvoelen dat er dus de nodige ontsnapte/vrij gelaten oehoes tussen zaten.

Opvallend is ook dat er veel roepende oehoes zijn gemeld. Later zijn op dergelijke plekken geen nieuwe waarnemingen meer gedaan. Maar onduidelijk is of er op die locaties actief geluisterd/gezocht is. Wij vermoeden dan ook dat er naast de 84 territoria die daadwerkelijk volgens de regeltjes zijn vastgesteld er ook zeker meerdere gemist zullen zijn. Ook zullen de roepende dieren voor een deel betrekking hebben op broedvogels die de grenzen van hun territorium aan het afbakenen waren.

Langzamerhand worden er nu ook oehoes gemeld buiten de hogere zandgronden. Zo zijn er oehoes gezien in Friesland, Noord-Holland en in het westelijke deel van Noord-Brabant.

Opvallend vinden wij het ontbreken van waarnemingen in Flevoland. Er is daar voedsel in overvloed en wat nestplek betreft hebben oehoes laten zien dat ze erg flexibel kunnen zijn.

Afbeelding 2. Waarnemingen buiten de broedplaatsen in 2023

plaats	provinc	dag	maand	jaar	conditi	aard	omschrijving
Grollo	DR	8	2	2023	braakbal	braakbal	platgereden, grote braakbal met o.a. bruine rat
Assen	DR	14	2	2023	levend	gehoord	langdurig roepend. Ransuil niet uitgesloten.(med. Gejo Wassink).
Grollo	DR	6	7	2023	levend	gehoord	gehoord
Grollo	DR	20	6	2023	levend	gezien	Langs autoabaan, net kunnen ontwijken.
Emmen	DR	5	11	2023	levend	gezien	overvliegend gezien met warmtebeeldcamera.
Bergum	FR	30	1	2023	levend	gehoord/gezien	Roepende oehoe bij Slechtvalkenkast. Ook overdag in boom gezien. Tam; ontsnapt?
Kollum	FR	26	11	2023	levend	gehoord	Men en vrouw roepend in geluidfragment. Midden in het dorp. Oehoes in gevangenschap????
Burgum (Bergum)	FR	8	1	2023	levend	gezien	Foto van oehoe op woning in de bebouwde kom.
Noordwolde	FR	29	12	2023	levend	gezien	In december gehoord door aanwonenden.
Doetinchem	GL	25	2	2023	levend	gehoord	Nog niet geferiveerd, kan ook andere uil zijn.
Putten	GL	15	1	2023	levend	gehoord	Roepend. Opname gemaakt, maar nog niet in waarneming.nl te zien.
Ermelo	GL	16	1	2023	levend	gehoord	Geluidopname door vogelwacht goedgekeurd
Eerbeek	GL	29	1	2023	levend	gehoord	In december
Wageningen	GL	18	3	2023	levend	gehoord	roepend.
Eerbeek	GL	4	4	2023	levend	gehoord	gehoord
Zutphen	GL	19	5	2023	levend	gehoord	Opname van slechts 1 "oeh". Kan Ransuil zijn.
Lochem	GL	24	8	2023	levend	gehoord	Roepende oehoe. Geluidopname als bewijs.
Markelo	GL	30	9	2023	levend	gehoord	1 roepend.
Opheerthert	GL	4	4	2023	levend	gezien	In dorp gemeld. Ransuil? (opm. Gejo).
Opheerthert	GL	4	4	2023	levend	gezien	Mogelijk ontsnapt.
Oud Gastel	GL	16	4	2023	levend	gehoord	Foto van oehoe in grote conifer in het dorp.
Baak	GL	1	3	2023	levend	gezien	Opvliegend tijdens wandeling
Nijmegen	GL	2	6	2023	levend	gezien	1 ex. Gefotografeerd aan de rand bebouwing.
Ruurlo	GL	30	8	2023	levend	gezien	1 ex.
Elburg	GL	13	9	2023	levend	gezien	Rustend op trapje binnen in de vogelhut.
Nijkerk	GL	14	9	2023	levend	gezien	Oehoe in wegberm eet een kerkuil. Foto's als bewijs.
steenderen	GL	26	9	2023	levend	gezien	oehoe in beuk. Foto als bewijs
Epe	GL	2	10	2023	levend	gezien	Opvliegend. Beetje onbeholpen, mogelijk nog een jong?
Epe	GL	1	10	2023	levend	gezien	Oehoe zat in het donker op de weg.
Epe	GL	26	9	2023	levend	gezien	Oehoe zat in het donker op de weg.
Nijmegen	GL	6	10	2023	levend	gezien	In achtertuin midden in Nijmegen. Wat flets van kleur. Escape is mogelijk.
Nijmegen	GL	8	10	2023	levend	gezien	Op nok van dak. Veel bekijke van vogelaars/fotografen.
Nijmegen	GL	6	11	2023	levend	gezien	1 ter plaatse.
Nijkerk	GL	19	10	2023	levend	gezien	Totaal niet schuw.....escape.
Stroe	GL	4	12	2023	levend	wildcamera	oehoe pakt konijn op wildcamerabeeld
Wildervank	GR	4	7	2023	levend	gezien	Uit ter grote v. reiger overvliegend.
Veendam	GR	2	4	2023	levend	gehoord	roepend.
Veendam	GR	2	4	2023	levend	gezien	roepend. 's avonds meermalen per week.
Wildervank	GR	7	7	2023	levend	gezien	overvliegend gezien.
Wildervank	GR	18	9	2023	dood	verkeer	Verkeerslachtoffer. Nog geen ruicontrasten. Dus zwerfend jong van dit jaar.
Bemelen	Lim	12	2	2023	levend	gehoord	Roepend
Geleen	Lim	10	2	2023	dood	dood	Langs de weg, verkeerslachtoffer.
Reuver	Lim	17	3	2023	dood	dood	Verkeerslachtoffer ongering
Grevenbricht	Lim	9	2	2023	levend	gehoord	Midden in dorp, kan zeker ransuil betreffen!
Lomm, Trappenberg	Lim	11	2	2023	levend	gehoord	roepend
Haelen	Lim	19	2	2023	levend	gehoord	roepend in bosgebied. Potentieel nieuw territorium. Niet geferifieerd.
Berg en Terblijt	Lim	28	1	2023	levend	gehoord	roepend
Haasdal	Lim	10	2	2023	levend	gehoord	roepend
Bemelen	Lim	11	2	2023	levend	gehoord	Roepend
Berg en Terblijt	Lim	14	2	2023	levend	gehoord	roepend
Nunhem	Lim	28	2	2023	levend	gehoord	2 keer gehoord.
Nunhem	Lim	28	2	2023	levend	gehoord	roepend.
Sittard	Lim	6	6	2023	levend	gehoord	gehoord.
Weert	Lim	7	8	2023	levend	gehoord	geluidsfragment als bewijs.
Meerssen	Lim	26	9	2023	levend	gehoord	baatsroep. Geluidopname als bewijs.
Venlo	Lim	30	9	2023	levend	gehoord	half uur lang elke 10-20 seconden roepend.
Vijlen	Lim	13	1	2023	levend	gezien	Foto van oehoe ergens in vijlenerbos iets ten Oosten van parkeerplaats aan Epenersbaan
Sittard	Lim	23	3	2023	levend	gezien	Uit slaapboom vliegend
Steyl	Lim	29	3	2023	levend	gezien	Oehoe op dak. Foto als bewijs.
Venray	Lim	8	6	2023	levend	gezien	2x, zeer grote rover, soeplende vlucht, kan bijna niet anders dan oehoe, maar tekort om zeker te zij
Panningen	Lim	29	8	2023	levend	gezien	Adult op de grond in tuin van woonwijk. Vliegt niet weg. Rechter oog glazig. Escape?
Kerkrade	Lim	20	9	2023	levend	gezien	Op de grond in achtertuin naast tuinhuisje. Foto als bewijs
Kleine Doenrade	Lim	27	9	2023	levend	gezien	Op dak van woning, mantelend. Foto als bewijs.
Venray	Lim	5	7	2023	sporen	sporen	ruiveer van 1e generatie.
Maastricht	limburg	27	8	2023	levend	gezien	1 ex.
Schijndel	NB	21	3	2023	levend	gezien	Oehoe op schoorsteen midden in het dorp.
Schijndel	NB	20	3	2023	levend	gezien	Op woonhuis
Werkendam	NB	9	10	2023	levend	escape	Zeer licht. Geen europese oehoe. Ontsnapt dus.
Bergen op zoom	NB	7	2	2023	levend	gehoord	roepend
Oss	NB	8	2	2023	levend	gehoord	gehoord (typisch plek voor ransuil).
Ossendrecht	NB	2	2	2023	levend	gehoord	Roepend
Ossendrecht	NB	2	2	2023	levend	gehoord	Roepend
Terheijden	NB	11	2	2023	levend	gehoord	Korte tijd roepend totdat een hond begon te blaffen.
Bladel	NB	8	2	2023	levend	gehoord	roepend
Valkenswaard	NB	17	1	2023	levend	gehoord	roepend.
Netersel	NB	8	7	2023	levend	gehoord	roepend (meerdere waarnemers in oehoe-app).
Netersel	NB	8	7	2023	levend	gehoord	roepend. Ook door andere vogelaars die op een andere locatie luisterden.
Eindhoven	NB	20	8	2023	levend	gehoord	Waarschijnlijk oehoe gehoord.
Schijf	NB	24	9	2023	levend	gewond	vast in prikkeldraad (en gezien de waarneming op 25 sept.....laten hangen).
Schijf	NB	25	9	2023	levend	gevoerd	in prikkeldraad. Dierambulance ingeschakeld.
Mill	NB	23	1	2023	levend	gezien	Op duivenkooi landend. Verjaagd door kraaien
Eindhoven	NB	10	2	2023	levend	gezien	1 ter plaatse.
Mill	NB	3	3	2023	levend	gezien	's Middags gezien.
Eindhoven	NB	2	5	2023	dood	gezien	verkeerslachtoffer
Eindhoven	NB	4	8	2023	levend	gezien	Foto en film van oehoe op fietspad met in het donker gevangen houtduif.
Eindhoven	NB	5	8	2023	levend	gezien	Oehoe in hoge boom in achtertuin binnen de bebouwing van Eindhoven Noord.
Borkel	NB	20	9	2023	levend	gezien	Foto van slagpen als bewijs.
Den Hout	NB	24	9	2023	levend	gezien	Oehoe in het donker midden op de weg. Foto als bewijs. Uil vloog weer weg.
Veghel	NB	16	11	2023	levend	gezien	Om 8.16 tijdens wandeling met de hond.
Almkertk	NB	23	5	2023	dood	verkeer	Platgereden oehoe. Geen ruicontrast, smalle bandering: 2kj
Uilcooten	NB	11	10	2023	dood	dood	Dood. Op de buik met gespreide vleugels. Fot op waarneming.nl Rui nog niet voltooid.
Hilversum	NH	8	1	2023	levend	gezien	Foto van uil ver weg. Lijkt wel oehoe, maar niet zeker.
Wervershoof	NH	10	3	2023	levend	gezien	Oehoe valt kat aan. Kat gewond.
Oldemarkt	OV	8	2	2023	levend	gehoord	baatsend (geen contact met waarnemer, dus ransuil niet uitgesloten)
Dalfsen	OV	13	2	2023	levend	gehoord	geluidopname. Zeker een roepend vrouwtje oehoe. Wel vreemd binnen de bebouwing.
Dalfsen	OV	15	2	2023	levend	gehoord	geluidopname. Zeker een roepend vrouwtje oehoe. Wel vreemd binnen de bebouwing. In volliere??
Diepenveen	OV	21	2	2023	levend	gehoord	In het dorp om 1.00 uur 's nachts.
Eibergen	OV	26	4	2023	levend	gehoord	roepend vrouwtje
De Garselanden	OV	24	5	2023	levend	gehoord	geluidopname beschikbaar.
Losser	OV	7	1	2023	levend	gehoord	roepend
Losser	OV	11	1	2023	levend	gehoord	roepend
Oldenzaal	OV	5	1	2023	levend	gehoord	2 roepende vogels
Oldenzaal	OV	31	1	2023	levend	gehoord	roepend.
Raalte	OV	9	11	2023	levend	gehoord	roepend. Geluidopname als bewijs. Afgelopen zomer een zieke oehoe gevonden hier.
Raalte	OV	14	11	2023	levend	gehoord	Vloog richting zandwinning/kanaal.
Wespepe	OV	29	11	2023	levend	gehoord	roepend.
Geesteren	OV	24	1	2023	levend	gezien	1 ex. Ter plaatse
Deurningen	OV	11	2	2023	levend	gezien	Vanuit de auto zak ik hoe een wandelaar een grote uil fotografeerde die in een boom zat.
Borne	OV	9	6	2023	levend	gezien	overvliegend NW
Diepenheim	OV	7	4	2023	levend	gezien	1 ex. Bij oud havikhorst. Er is hier niet gebreed.
Raalte	OV	8	4	2023	levend	verzwakt	Droeg citesring. Waarschijnlijk vergiftigd. Naar stg Flappus gebracht. Later overleden.
Leusden	UT	2	1	2023	levend	gezien	Gefotografeerd en bevestigd door mede vogelaars.
Leusden	UT	2	1	2023	levend	gezien	Gefotografeerd en bevestigd door mede vogelaars.
Maarsse	UT	30	10	2023	levend	gezien	Foto van oehoe achter een soort tralies.
Elst	UT	17	10	2023	levend	gezien	Vloog op van wandelpad.
Rotterdam	ZH	18	1	2023	levend	gezien	1 ex.
Rotterdam, Berkel	ZH	18	1	2023	levend	gezien	Geen nadere omschrijvingen
Rotterdam	ZH	18	1	2023	levend	gezien	1 ex. Foto's als bewijs
Papendrecht	ZH	15	12	2023	levend	gezien	1 aanwezig

Tabel 4. Waarnemingen buiten de bekende broedgebieden (t/m 23 december 2023)

Ontsnapte Oehoes in 2023

De Oehoewerkgroep speurt niet meer actief naar ontsnapte oehoes.

Bovendien vliegen er tegenwoordig dusdanig veel Oehoes rond dat het moeilijk is om objectief te bepalen of een uil al dan niet ontsnapt/vrijgelaten is.

Hierboven heeft u bij “Waarnemingen buiten bekende broedplaatsen” kunnen lezen dat er Oehoes zijn gezien op boeren erven en op schuttingen in steden e.d. We denken dan al snel dat dit wel ontsnapte exemplaren zullen zijn, maar bewijs is er vaak niet.

In toekomstige jaarverslagen gaan we niet meer uitgebreid in op de ontsnapte oehoes. We moeten er helaas mee leven. Inmiddels hebben ontsnapte oehoes op meerdere locaties in ons land al jongen grootgebracht in de vrije natuur (samen met een wild exemplaar).

*Jonge, vlieg vlugge oehoe maakt zich breed bij benadering.
(Gejo Wassink)*

Geringde Oehoes in 2023

In 2023 hebben we 44 oehoejongen geringd bij 21 nesten. Dat is echter exclusief de geringde jongen in Zuid-Limburg. Het is een ringer aldaar niet gelukt om zijn gegevens aan te leveren. Het ging om 22 vrouwelijke en 22 mannelijke dieren.

De meeste oehoes zijn geringd in Gelderland, Noord-Brabant en Limburg.

ringnummer	prov/ei	jaar	datum	leeftijd	sexe	vleugel	gewicht	hp8
2500131	DR	2023	25-5-2023	52	m	325	1140	
2500134	DR	2023	25-5-2023	32	v	191	1454	
2500135	DR	2023	25-5-2023	34	m	202	1374	
2500132	DR	2023	25-5-2023	54	m	340	1260	
9509757	Gld	2023	31-5-2023	37	v	225	1509	102
9509790	Gld	2023	31-5-2023	27	m	210	1221	99
9510091	Gld	2023	6-5-2023	36	v	213	1580	
509914	Gld	2023	12-5-2023	31	v	180	1370	89
509915	Gld	2023	12-5-2023	25	v	144	1350	58
509916	Gld	2023	12-5-2023	26	m	146	1050	64
9509788	Gld	2023	1-6-2023	46	v	283	1870	165
9509789	Gld	2023	1-6-2023	42	m	260	1340	160
9510066	Gld	2023	8-5-2023	37	v	220	1544	85
9510067	Gld	2023	8-5-2023	38	v	232	1766	95
9510068	Gld	2023	8-5-2023	32	v	182	1415	70
9510063	Gld	2023	6-5-2023	35	m	204	1453	75
9510064	Gld	2023	6-5-2023	30	v	178	1550	58
9510065	Gld	2023	6-5-2023	36	v	214	1601	86
9510058	Gld	2023	26-4-2023	43	m	262	1470	131
9510059	Gld	2023	26-4-2023	45	m	273	1280	146
9510060	Gld	2023	26-4-2023	44	v	269	1637	142
9510056	Gld	2023	26-4-2023	42	v	262	1872	125
9510057	Gld	2023	26-4-2023	37	m	221	1370	100
9510069	Gld	2023	18-5-2023	22	v	120	1100	21
9510070	Gld	2023	18-5-2023	25	m	139	760	37
9509837	LIM	2023	3-5-2023	42	m	256	1445	
9509838	LIM	2023	3-5-2023	47	m	288	1570	
9510124	LIM	2023	24-5-2023	24	m	118	870	34
9510121	LIM	2023	15-5-2023	34	m	204	1265	81
9510122	LIM	2023	15-5-2023	40	m	245	1530	106
9510123	LIM	2023	15-5-2023	37	v	225	1560	98
a3185	LIM	2023	20-5-2023	32	v	187	1460	
9509756	NB	2023	14-5-2023	53	v	330	2034	224
9509787	NB	2023	14-5-2023	52	m	325	1594	211
9509971	NB	2023	1-5-2023	37	m	224	1358	102
9509972	NB	2023	1-5-2023	29	m	168	1233	52
9509976	NB	2023	12-5-2023	48	m	300	1348	182
9509754	NB	2023	13-5-2023	22	v	120	1072	
9509755	NB	2023	13-5-2023	28	v	155	1345	
9509973	NB	2023	11-5-2023	34	m	200	1226	71
9509974	NB	2023	11-5-2023	32	m	191	1189	72
9509975	NB	2023	11-5-2023	28	v	159	1281	
9510061	OV	2023	1-5-2023	34	v	204	1480	81
9510062	OV	2023	1-5-2023	35	v	210	1608	85

Tabel 5. Geringde Oehoes in 2023.

Dankwoord

Heel veel waarnemers hebben waarnemingen doorgegeven of anderszins een bijdrage geleverd aan het oehoe-onderzoek. Uiteraard bedanken we al deze mensen.

Natuurlijk zijn we ook dank verschuldigd aan alle terreineigenaren zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, landgoedeigenaren en de provinciale instanties. Verder kunnen we niet zonder plaatselijke ‘oehoeders’ en vogelwerkgroepen.

De volgende ringers hebben ringgegevens doorgegeven: Hermsen, C., Dooren, A., Manen, W., Hermanns, Th. J. H., Wassink, G.J., Muskens, G.J.D.M, Staal, J.D.M., Bouman, J., Noorden B.P.M. van.

Hieronder de namen van iedereen die op de een of andere manier een bijdrage heeft geleverd. Het zou te ver voeren om in dit verslag onderscheid te maken in de mate van activiteit van waarnemers, ook al beseffen we dat er grote onderlinge verschillen zijn. Ook beseffen we dat er namen ontbreken, bijvoorbeeld omdat er groepen waarnemers actief zijn waarvan de gegevens door 1 persoon zijn doorgegeven. Mocht u namen willen toevoegen, geef het dan even door via: info@oehoewerkgroep.nl

De volgende 336 waarnemers zijn in onze databank aanwezig per 23 december 2023:

Aa, Claire van der; Aa, Eric van der; Aa, Marc van der; Aalbers, Colin; Aalst, Jelle van; Aart, Maarten van der; Acker, M. van der; Akker, Peter van der; Albert; Alken-Zelis, Magda; Anke; Ansink, Kai; Appels, Walter; Ariva; Avezaath, Lisette van; Badderink, Hidde; Bakhuizen, Jan Joost; Bakker, Arnold; Bakker, Eline; Bakker, Ton; Barr, George; Bartelink, Marie_Louise; Been, Anja de; Bekkers, Ad; Bekkers, Ron; Berg, Jos van den; Berg, Wieteke van den; Bergsen, A.; Bettink, Marco; Bijl, Aak; Bijlsma, Nicole; Blankestijn, Jesse; Blokker, Ralf; Blom, Hans; Boeing, Michael & Detlev; Boele, Arjan; Boer, Christian; Bogaerts, Jan; Boonen, Tim; Borhem, Alwin; Bos; Bos, Chiara; Bouman, H.; Bourgonje, Chris; Bouscholte, Marius; Braak, Maarten-Jan van den; Breeteler, Geert klein; Brinkkemper, Otto; Broek, Jos van den; Bruijn, Joost de; Bruijne, Truus de; Bruin, Henk de; Brunshot, Simon van; Buel, Hans; Buij, Ralph; Buijtenhek, Anne; Bult, Hidde; Caroline; Clemens, Ric; Custers, Geert; De Boer, Vincent; De Gooije, Evert de; Dijk, Arie van; Dijk, J.W. van; Dirk; Dobbe, Anette; Don, Huub; Donkers, Hans; Donkers, Hans; Dool, Annemien van den; Dooren, Anita van; Doorn, Dirk van; Doornheim, Jacob; Doris; Duin, Guus van; Duinker, Tineke; Eerden, Johan van; Ekker, Mark; Eldik, Bertie van; Elenas, Ellen; Entjes, Be; Ernst, Alphons; Esch, Hannie van; Evers, Paul; Exupery, Sint; Faasen, Leugene; Faber, S.; Forkink, Henriette; Frans; Franssen, Lavinia (vd Loo); Frissen, Dennis; G. Tielen; Geene, Marc van; Gemert, Erik van; Gielen, Lieke; Gielen, Sjak; Glas, Addy; Goeverden, Jaques van; Gool, G. van; Goossens, Rick; Grol, Nicole; Haan, Arjen de; Haan, Bob de; Haan, Marlon de; Haar, Hugo ter; Hagemeyer, Ward; Hamers, Ad; Hasper, Hans; Hassefras, Udo; Heijnsens, Dennis; Hendrickx, Geert; Hendrixx, Bart; Hennepe, Edwin te; Herman ??; Hermans, Thei; Hermsen, Christien; Hessels, mark; Heusden, Titia van; Hinfelaar, Leobard; Hoekstein, Mark; Hofslot, Thijs van; Hoften, Jeroen; Hoope, Maurice; Hoorn, Hans van; Houwen, Jan; Hovenkamp, Peter; Huijgevoort, Birgit van; Huisman, Fleur; Hulleman, Jeroen; Jaap; Jansen, Barbara; Jansen, Brend; Jansen, Evy; Janssen, Huub; Janssen, Rene; Janssen, Wim; Jong, Jaap de; Jong, Wim de; Joosten, Henny; Jordaans, Johan; Kafoe, Miriam; Kalkman, Vincent; Kampjes, Jari; Karst, Wim; Katerbarg, Danny; Keijers, Ron; Keijzers, Rens; Kelder, Leon; Keulen J.C. van; Keuning, Marco; Kiewiet, Harm Jan; Kikkert, Jan Erik; Klavora, Lindsay; Kloen, Henk; Koeckhoven, Jan; Koekenbier D.; Koekkoek, Dirk Jan; Koerts, Jurren; Koole, Martijn; Koomen, Gijs; Kraak, Arie; Krikke, Karel; Kroon, Annelies; Kruijsfix, Marieke; Kruiningen, Jeroen van;

Kuipers, Sjoerd; Kuipers, Suzie; Kulsdon, Marjan; Kwak, Otto; Kwak, Robert; Laan, Erik van de; Lageweg, A.; Leemreize, Pim; Leenders, Huib; Leugene; Leusink, Sophie; Lier, John van; Lierop, Scipio; Lierop, Scipio van; Lieshout, Hans van; Ligtenberg, Jan; Lisa; Litjens, Sem; Loeve, Merijn; Loo, Frans van; Loo, Lavinia van der; Loon, Maarten van; Loven, Thijs; Lubben, Robert; Lubbers-Ligtenberg, Marianne; Maat, B.J. van der; Maat, Gerwind van de; Maijer, Inge; Manders, Rinus; Manen, W. van; Mannes, Jos; Martens, Vincent; Mavridis, Igor; Maz; Meek, Harm; Meerding, Sean; Meininger, Peter; Mentink, Toon; Merghart, Hildy; Meulen, Greet van der; Meulenveld, Henk; Minnaar, Edward; Mol, R.; Molenaar, Simon; Muskens, Gerard; N, Renish; Neut, Bjorn van der; Nicolai, Jan; Nieuwenhuis, Niek; Nijman, Bob; Nijskens, Peter; Nooijen, Yvonne; Noorden, B. van; Noordhoek, Jeroen; Noordkamp, Hans; Nunen, Mike van; Nuys, Paul van; Oirschot, Carel van; Onvlee, Jolijn; Oostveen, Caroline van; Ouwehand, Nicole; Overzier, Abel; Pauli, Simon; Peter Nijskens; Peters, Frank; Peterse, Guus; Pillot, Alice; Piti; Plomp, Marc; Poortstra, Jacob; Pos, Jan-Gerard; Potters, Hans; Poulissen, Jos; Prescher, Johan; Quaedackers, Wil; Rademaker, Jan; Rauwerdink, Hans; Redelijkheid, Ad; Reijnen, Dion; Reintjes, W.; Reynen, Dion; Rhijnen, Erik; Riet, Henk te; Robin M.; Roos; Rosas, Rowena; Roxanne; Ruis, Rick; Rutten, Marc; Sanden, Theo van den; Sanders, Geert; Saris, Willem; Savelberg, Marjon; Scheffers, Mark; Schieveen, Vincent; Schoenmaker, G.J.W.; Schuijeren, Cyril; Schuijt, Jan; Schulten, Ellen; Schut, Henk; Schuur, Bea; Seegers, Nelleke; Semeins, Hans; Sessink, Nick; Simons, Patrick; Slagboom, Teus; Slik, Rien van der; Smit, Dennis; Soeters, Hans; Speelman, Richard; Spenkelink, Gert-Jan; Staal, Jan; Steenis, J.H. van; Steensel, A. van; Stoker, Frans; Straalen, Sylvia van; Strijtveen, Tino; Stronks, Dennis; Stronks, Jan; Stuart, Hans; Suzanne; Thomas, Leo; Tiel, Robert van; Tilburg, Rob van; Timmermans, Juun; Uebelgunn, Hans-Peter; Vegchel, Esther van; Velde, Erik van der; Veldkamp, Jeroen; Vendrig, Dylan; Verberk, Dimphy; Verberkmoes, Matthijs; Verbraak, R.; Verheggen, Ludy; Vermeiren, Pepijn; Verpoort, William; Verschoor, Felix; Visser, C.C.G & C.E. Temming; Visser, Erik-Jan; Visser, Rene; Voort, Robbert van der; Vos, Bert; Voskamp, Paul; Vree, Bob van; Vreeman, Herman; Vriend, Harm; Vries, Mark de; Vrolijk, Hans; Vullings, Joost; VWG de Kempen; Wassink, Gejo; Water, Nittert van der; Weele, J. van der; Weem, Marit Hendriks van der; Weerd, Edwin de; Wesselink, Michiel; West, Maz; Westra, Siska; Wielen, Pierre van der; Wielhouwer, Nico; Wiggemans, Marco; Wijk, Wil van; Wingerden, Elrieke van; Winters, Pieter; Witjens, Nanda & Daisy Apeldoorn; Witte, William; Wolf, Timon de; Woord, Wim van de; Wouters, John; Zekhuis, Mark; Zollinger, Ronald

Bijlage 1. Nederlandse literatuur betreffende de Oehoe

(Vanaf 2013 zijn artikelen uit de nieuwsbrieven van OWN niet meer opgenomen).

Bekhuis, J. et al (2015). Oehoe in Limburg, ARK Natuurontwikkeling, Nijmegen.

Bengevoord J. (2006). Een gro- te uil in een Winterswijkse eik. Gejo Wassink over de komst van de oehoe naar de Achterhoek. 30 jaar Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek 1974-2003: 69-74.

Berg, Arnoud B van den (1979). Oehoe (Bubo bubo) bij Den Helder. Dutch Birding Volume 01, no.1, blz.016-017

Böhre, Paul (2004). Oehoe blijft te zien in Zuid-Limburg. Grasduinen november 2004: 22-25.

Bronckers R.J.C. (1998). Wat staat er op het menu van de Oehoe in Maastricht? Natuurhistorisch Maandblad 87: 190-192.

Bronckers R.J.C. (2017). Wat stond er ook alweer op het menu van de Oehoe in Maastricht? Uilen nr. 7-oktober 2017.

- Bruijn, O. de** (1988). Ringvondst van een Oehoe (*Bubo bubo*) in Twente. *Limosa* Jaargang 61, afl.4, blz.190 (Korte bijdragen).
- Bijlsma R.G.** (2004). Oehoe, uil van Troje ? *Vliegend Hert* nr. 1, 2004 : 30-45.
- Damink, Hans** (2004). Biotoopgebruik van oehoes in groeven. *Natuurhistorisch maandblad* april 2004; *Verborgene valleien*, 101-104
- Dijksterhuis K.** (2008). Geruisloos verovert de oehoe Nederland. *Vogels* 04/08, blz. 31-36.
- Edens, H.** (2009). Een dag op pad met 'The Butcher. *Oehoenieuws* nr. 1 augustus 2009. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Edens, H.** (2009). Oehoeweblog groot succes. *Oehoenieuws* nr. 2 december 2009. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland
- Edens, H.** (2010). Roepactiviteit oehoe beleef de Lente 2010. *Oehoenieuws* nr. 2 juli 2010. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Edens, H.** (2011) Op bezoek in het oehoeparadijs-El Buho Real. *Oehoenieuws* nr. 2 juli 2011. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Harxen R. van & Mark Hessels** (2021). Jonge Oehoes ringen. *Uilen* nr. 11-december 2021.
- Hasper, H.** (2022). Oehoe-territoria in Drenthe en Fryslân in 2022. *Uilen* nr. 12 -december 2022.
- Hermesen C. en A. van Dooren.** (2019) Een oehoepaar in Noord-Brabant: van grondbroeder naar boombroeder. *Uilen* nr.9- december 2019.
- Hingman W. & Wassink G.J.** (2005). Bald (schon ?) Brutvogel, Der Uhu im Grenzgebiet Niederrhein/ Niederlande. *Naturspiegel*3/2005, Heft 59 Juli-September, blz. 16-19.
- Jansen, Justin** 1997. Oehoes in Zuid-Limburg. *Dutch Birding* Volume 19, no.2, blz.094 (DB Actueel).
- Kieft, Eef N.** (1979). Herkomst van Amerikaanse Oehoe (*Bubo virginianus*) bij Velsen. *Dutch Birding* Volume 01, no.4, blz.112
- Klees A.A.H.** (1976). Oehoe als lokvogels voor de jacht. *Het Vogeljaar* Jaargang 24, nr.6, blz.329
- Lierop S.** (2009). Ontwikkelingen rondom de Enci-groeve. Verliest de oehoe zijn "Naardermeer"? *Oehoenieuws* nr. 1 augustus 2009. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Lierop S.** (2010). De oehoevallei in de Encigroeve. *Oehoenieuws* nr. 1 apr. 2010. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Lierop S.** (2014). De Oehoe op de Veluwezoom: volgende stappen in herkolonisatie van Nederland? *Karwij IVN Oost-Veluwezoom Lente 2014*, 39^e jaargang nr 1. Blz. 6-8.
- Lierop S. & G.J. Wassink** (2012). Broedsucces van de West-Duitse en Nederlandse oehoes in 2012. *Uilen* nr. 3-december 2012.
- Lierop S. & A. van den Burg** (2016). Prooikeuze van Zuid-Limburgse oehoes in 2014: variatie tussen territoria en risicogroepen voor gifstoffenbelasting. *Uilen* nr. 6-december 2016.
- Lierop S., Rene Janssen en Liesje Floor.** (2014). Provinciebrede kartering van oehoes in Limburg. *Uilen* nr. 5-december 2014.
- Nieuland, Steffie van, Baetens Jan M., Janssen, Rene, Baets Bernard de** (2018) Habitat characteristics of possible hunting grounds of the Eurasian Eagle Owl in Limburg, The Netherlands
- Olthoff M.** (2013). Oehoes in Noord-Nederland. *De Grauwe Gors* jaargang 41-2013. Blz. 16-21.
- Otto, J.P.** (1976). Oehoe's? *Vanellus* Jaargang 29, no.3, blz.096-097
- Ouweneel, G.L.** (1970). Oehoes in Zweden. *Het Vogeljaar* Jaargang 18, nr.4, blz.313
- Palmen, Patrick & Justin Jansen** (1996). Oehoe in groeve 't Rooth. *Dutch Birding* Volume 18, no.2, blz.104 (DB Actueel).

- Redactie ‘Het Vogeljaar’** (1972) Ook in Zweden worden oehoes uitgezet. Het Vogeljaar Jaargang 20, nr.4, blz.162 (Korte mededelingen)
- Redactie ‘Het Vogeljaar’** (1974). Oehoes uit Artis worden uitgezet. Het Vogeljaar Jaargang 22, nr.4, blz.822
- Redactie ‘Het Vogeljaar’** (1977). Oehoe gestolen. Het Vogeljaar Jaargang 25, nr.4, blz.191 (Korte mededelingen)
- Redactie ‘Het Vogeljaar’** (1981). Oehoe van Den Helder geschoten. Het Vogeljaar Jaargang 29, nr.3, blz.156
- Redactie ‘Het Vogeljaar’** (1983). Jonge Oehoes krijgen de vrijheid. Het Vogeljaar Jaargang 31, nr.1, blz.036 (Korte mededelingen).
- Redactie ‘Het Vogeljaar’** (1991). Oehoe bij Arnhem. Dutch Birding Volume 13, no.3, blz.119-120 (DB Actueel).
- Schepers F.** (1989). Oehoe-waarnemingen in Limburg. Limburgse Vogels 0: 32.
- Schepers F.** (1997). Oehoe broedt succesvol in Zuid-Limburg. Limburgse Vogels 8: 83-84.
- Setton B.&Kwak O.** (2006). Oehoe. De Schrijverik jaargang 23, nr. 5 oktober 2006. 7-9.
- Speelman Roelof.** (2009). Verslag van een ringdag. Ringronde op 24-05-2009 in Niedersachsen Duitsland. Oehoenieuws nr. 1 augustus 2009. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Speelman, Roelof.** (2010). Het einde van een groeve. Oehoenieuws nr. 1 apr. 2010. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Speelman, Roelof.** (2010). Ga nooit zomaar een groeve in. Oehoenieuws nr. 3 okt. 2010. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Speelman, Roelof.** (2011). Jong, onervaren en misschien net op tijd. Oehoenieuws nr. 2 juli 2011. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Speelman, Richard.** (2010). Oehoes ringen met de “oehoemobiel”. Oehoenieuws nr. 2 juli 2010. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Steinhaus, Gerard H.** (1981) Oehoe van Den Helder geschoten in februari 1981. Dutch Birding Volume 03, no.2, blz.058
- Taapken, J.** (1972). In Wassenaar gekweekte oehoes in Zuid-Eifel uitgezet. Het Vogeljaar Jaargang 20, nr.3, blz.099 (Korte mededelingen)
- Van den Brink N.W. en Jansman A.H.** (2005). Verontreinigingen in Oehoes (Bubo bubo) uit Limburg en Twente, onverwacht verhoogde concentraties PCB’s in oehoes uit Limburg. Wageningen, Alterra, Alterra-Rapport 1317.
- Velzen, J.A.P. van** (1981). Meer over Oehoe van Den Helder. Dutch Birding Volume 03, no.3, blz.100
- Voskamp P.** (2004). Opmars van Oehoes in Zuid-Limburg. Limburgse Vogels 14 : 1-8.
- Voskamp P.** (2005). Kerkuilen in prooiresten van oehoes in Nederlands Limburg. Kerkuilnieuws-nieuwsbrief kerkuilwerkgroep Vlaanderen 7de jaargang-nummer 1-2005. 27-30.
- Vossen, Paul** (1988). Oehoe in Zuid-Limburg in februari-maart 1988. Dutch Birding Volume 10, no.4, blz.187-188 (Mededelingen).
- Wassink G.J.** (2002). Prooidieren van de Oehoe in de Achterhoek. De Leunink 29/2-4, 2002: 28-58.
- Wassink G.J.** (2002). Determinatie Achterhoekse oehoe via e-mail. De Leunink 29/2-4, 2002: 58-70
- Wassink G.J.** (2003). Broedgeval van Oehoe bubo bubo op kunstnest. De Leunink 30/3&4, 2003: 83-92.
- Wassink G.J.** (2003). Eerste broedgeval van Oehoe Bubo bubo in de Achterhoek. Limosa 76/1, 2004: 1-10.

- Wassink G.J.** (2003). Tweede broedgeval van de Oehoe *bubo bubo* in de Achterhoek. Athene, nieuwsbrief STONE nr. 8, december 2003: 32-37.
- Wassink G.J.** (2004). Opmars van de Oehoe (*bubo bubo*) in Nederland, een langzaam proces. De Leunink 31/1, 2004: 3-13.
- Wassink G.J.** (2005). Is er een toekomst voor de Oehoe in Nederland ?. Uilen Nieuwsbrief jaargang 1 nummer 1, 2005. (Langere, officiële versie verschijnt in Natura).
- Wassink G.J.** (2005). De Oehoe *Bubo bubo* in het grensgebied van Nederland en Duitsland. Het Vogeljaar, jaargang 53 (4) 2005: 161-166.
- Wassink G.J.** (2005). De oehoe *Bubo bubo* in Nederland en het Duitse laagland in 2005. Jaarverslag 2005. Digitaal jaarverslag.
- Wassink G.J.** (2006). Reuzenuil in mergelgroeves, is er een toekomst voor de oehoe in Nederland ? Natura, jaargang 103 no. 1., februari 2006.
- Wassink G.J.** (2006). Predatie van de Achterhoekse oehoes op meerkoeten. Het Vogeljaar, jaargang 54 (6) 2006: 251-256
- Wassink G.J. & Hingman W.** (2006). Der Uhu als Brutvogel im Grenzgebiet Münsterland-Niederlande. Naturzeit Nr.5 2006: 10-12 en tevens: De Leunink 33/1, 2006: 9-14
- Wassink G.J.** (2006). De oehoe *Bubo bubo* in Nederland en het Duitse laagland anno 2006. Jaarverslag 2006. Digitaal jaarverslag.
- Wassink G.J.** (2007). De Oehoe genomineerd voor de rode lijst. Athene nr. 12, april 2007: 69-72
- Wassink G.J.** (2007). Oehoe genomineerd voor de rode lijst. Uilen Nieuwsbrief 2007: 18-20
- Wassink G.J.** (2007). De oehoe *Bubo bubo* in Nederland en het Duitse laagland in 2007. Jaarverslag 2007. Digitaal jaarverslag.
- Wassink G.J.** (2008). Webcamobservaties bij Oehoes in de Eifel. Het Vogeljaar jaargang 56 (5) 2008: 208-215
- Wassink G.J.** (2008). De oehoe *Bubo bubo* in Nederland en het Duitse laagland in 2008. Jaarverslag 2008. Digitaal jaarverslag.
- Wassink G.J.** (2009). Nederlandse oehoes per satelliet gevolgd. Natura 2009/nummer 3: 83-86.
- Wassink G.J.** (2009). Oprichting Oehoewerkgroep Nederland (OWN). Oehoenieuws nr. 1 augustus 2009. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Wassink G.J.** (2009). Het bestuur stelt zich voor. Oehoenieuws nr. 1 augustus 2009. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Wassink G.J.** (2009). Oehoeonderzoek tot nu toe. De Oehoe in 2009. Oehoenieuws nr. 1 augustus 2009. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Wassink G.J.** (2009). De oehoe *Bubo bubo* in Nederland en het Duitse laagland. Jaarverslag Stichting Oehoewerkgroep Nederland 2009.
- Wassink G.J.** (2009). GPS-onderzoek aan de oehoe *Bubo bubo*. Sovon nieuws uit de provincie Gelderland 2009/2 september, blz. 7
- Wassink G.J.** (2009). Leeftijdsbepaling en individuele herkenning van Oehoes aan de hand van de vleugelruï en de tekening van ruiveren. Limosa 82/2, 2009: 59-68
- Wassink G.J.** (2009). Wisseling van menu bij de Achterhoekse oehoes. Oehoenieuws nr. 2 december 2009. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Wassink G.J.** (2009). GPS-onderzoek aan de oehoe *Bubo bubo*. Oehoenieuws nr. 2 december 2009. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Wassink G.J.** (2009). De Oehoe *Bubo bubo* in Nederland en het Duitse laagland in 2009. Jaarverslag Stichting Oehoewerkgroep Nederland (OWN) 2009.
- Wassink G.J.** (2010). De Oehoe *Bubo bubo* in Nederland en het Duitse laagland in 2010. Jaarverslag Stichting Oehoewerkgroep Nederland (OWN) 2010.

- Wassink G.J.** (2010). Ontsnapte oehoes 1992-2010. Oehoenieuws nr. 1 apr. 2010. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Wassink G.J.** (2010). De oehoe in Nederland anno 2010. Oehoenieuws nr. 2 juli 2010. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Wassink G.J.** (2010). Geringde oehoes in 2010. Oehoenieuws nr. 2 juli 2010. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Wassink G.J.** (2010). Nestplaatskeuze van de oehoe in 2010. Oehoenieuws nr. 3 okt. 2010. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Wassink G.J. & Hingmann W.** (2010). Het dieet van de oehoe in Nederland en enkele aangrenzende gebieden in Duitsland. *Limosa* 83, 2010: 97-108.
- Wassink G.J.** (2010). Oehoehandel in Nederland: stand van zaken anno 2010. Oehoenieuws nr. 4 dec. 2010. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Wassink G.J.** (2010). Wat is er aan de hand met de Oehoe in Limburg. *Een vergelijking tussen reproductie en mortaliteit van Oehoes tussen de Zuid-Limburgse populatie en die uit het Nederlands/Duitse grensgebied ter hoogte van Gelderland*. *Limburgse Vogels* 20; editie 2010: 52-58.
- Wassink G.J.** (2010). GPS-telemetrieonderzoek aan vijf Nederlandse oehoes (*Bubo bubo*) in 2008 en 2009. Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek, Winterswijk 2010.
- Wassink G.J.** (2011). Oehoedichtheid in de Euregio. Oehoenieuws nr. 2 juli 2011. Digitale nieuwsbrief Stichting Oehoewerkgroep Nederland.
- Wassink G.J.** (2011). GPS-onderzoek aan de Oehoe in 2010. Oehoewerkgroep Nederland, Lievelede 2010.
- Wassink G.J.** (2011). De Oehoe *Bubo bubo* in Nederland en het Duitse laagland in 2011. Jaarverslag Stichting Oehoewerkgroep Nederland (OWN) 2011.
- Wassink G.J.** (2014). Dispersie van jonge Oehoes in beeld gebracht met satellietzenders en GPS-loggers. *Limosa* 87 (2014): 91-98.
- Wassink G.J.** (2014). Populatieontwikkeling van de Oehoe *Bubo bubo* in Nederland en delen van West-Duitsland. Met een blik op de toekomst, Wassink Natuurprojecten, Lievelede.
- Wassink G.J.** (2015). De Oehoe in beeld, Wassink Natuurprojecten, Lievelede.
- Wassink G.J. & Walter Hingmann** (2016). 2014: recordjaar voor de Oehoe in Nederland en enkele West-Duitse gebieden. *Het Vogeljaar* jaargang 64(1) 2016.blz. 27-31.
- Wassink G.J.** (2010). Webcamobservaties bij Oehoes in Nederland en Duitsland. *Uilen* nr. 1-december 2010: 90-99
- Wassink G.J.** (2011). Nestplaatskeus van Oehoes (*Bubo bubo*) in het grensgebied van Nederland en Duitsland. *Uilen* nr. 2-december 2011.
- Wassink G.J. & Scipio van Lierop** (2012). Broedsucces van de West-Duitse en Nederlandse Oehoes in 2012. *Uilen* nr.3-december 2012.
- Wassink G.J.** (2012). Leeftijden van territoriale oehoes in Nederland en enkele West-Duitse gebieden. Een voorlopige weergave. *Uilen* nr. 3-december 2012.
- Wassink G.J. & H. Edens.** (2013). Het voedsel van Nederlandse en Duitse 'webcamoehoes'. *Uilen* nr. 4-december 2013.
- Wassink G.J.** (2014). Dispersie van jonge oehoes in beeld gebracht middels satellietzenders. *Uilen* nr. 5-december 2014.
- Wassink G.J.** (2016). Terugmelding van geringde oehoes in Nederland en enkele West-Duitse gebieden. *Uilen* nr.6-december 2016
- Wassink G.J.** (2017). Inventarisatieperikelen en aantalsontwikkeling van de oehoe in Nederland. *Uilen* nr 7-oktober 2017.
- Wassink G.J.** (2018). Dichtheid van de Oehoe bij Osnabruck. *Uilen* nr 8-oktober 2018.
- Wassink G.J.** (2019). Aantalsontwikkeling van de oehoe in Nederland anno 2019. *Uilen* nr 9-december 2019

Wassink G.J. (2020). Aantal territoria en broedsucces van de oehoe in Nederland in 2020. Uilen nr. 10-december 2020

Wassink G.J. (2021). Inventarisatie van oehoes op geluid. Uilen nr. 11-december 2021

Wassink G.J. (2022). 25 jaar oehoeonderzoek in Nederland. Uilen nr. 12-december 2022

Weele J. van der, M. Zekhuis & G.J. Wassink (2014). Eerste succesvolle broedgeval van de Oehoe in Overijssel. Vogels in Overijssel nr. 13 2014, 58-61.

Wijngaarden-Bakker L.H. van. (2007). Is er een verleden voor de Oehoe in Nederland ?. Uilen Nieuwsbrief 2007: 17-19

IJzendoorn, Edward, J. van (1979). Aanvullende gegevens over de Oehoe (*Bubo bubo*) bij Den Helder. Dutch Birding Volume 01, no.2-3, blz.061

Zeilmaker, Rypke (2004). Duitse oehoe verdringt Hollandse Havik. Bionieuws september 2004.

Auteur bij mij niet bekend:

Broedende Oehoe. Vanellus Jaargang 50, no.5, blz.193 --- 1997

Frankrijk beschermt arenden en de oehoe. Het Vogeljaar Jaargang 13, nr.6, blz.576 l'Homme et l'Oiseau, nr.1, 1965